



Bild: Smorgasbord Picture House

Mina bröder och jag

14-årige Nour och hans tre äldre bröder kämpar på olika sätt för samma mål i en tillvaro som hotar att kantra. Filmen behandlar kulturbegreppet i olika betydelser; individ och samhälle; konst och kultur; hälsa och välbefinnande.

Trots allvarliga frågeställningar är **Mina bröder och jag** en medryckande och varm film med många skratt – utsedd till bästa film av ungdomsjuryn på Barn- och ungdomsfilmfestivalen BUFF 2022.

Om filmhandledningen

Film är ett spännande och mångfacetterat pedagogiskt verktyg där våra handledningar är till för att vägleda dig som lärare. Åldersrekommendationen, som här sträcker sig mellan årskurs 5 och gymnasiet, är just en rekommendation. Du väljer själv om du vill ta upp ett eller flera teman ur frågeställningarna och/eller om man kan viga lite mer tid till fördjupning och närstudier av själva filmmediet. Du känner dina elever bäst och vet vad som kan vara relevant och intressant just för dem. Med den här handledningen kan du även använda klipp ifrån filmen för att ha ett tydligare underlag och stöd för minnet.

Handling

På en mur intill stranden sitter 14-årige Nour och studerar turisterna som njuter av sommarvädret. På stranden pågår också en fotbollsmatch som engagerar hans tre äldre bröder; Abel, Mo och Hédi.

Nour gör ärenden, handlar vatten och rör sig vant genom en stadsdel där grannar i olika åldrar umgås, spelar backgammon och hälsar honom med tillrop och kindpussar. Det är ett slitet kvarter men fyllt av liv och värme.

På kvällen spelar Nour operamusik och riktar datorns högtalare mot rummet intill där vi ser en sjukhusmonitor blinka i mörkret. Hjärtslagen som registreras visar sig tillhöra Nours mamma, som ligger i koma hemma i lägenheten. Storebröderna delar dock inte alls Nours övertygelse att hon kan uppfatta musiken. De vårdar

hennes ömt men tillvaron kantas av praktiska utmaningar och operasångarna Luciano Pavarotti har ingen plats i pusslet. Äldsta brodern kämpar för att ha kontroll och hålla ihop hushållet. **affärer på piratkopierade märkeskläder Om familjen inte betalar hyran i tid kommer det att få stora konsekvenser. Framför allt riskerar deras mamma att tas till hospis trots hennes önskan att vara hemma med sina barn. Självt gör han medan Mo drar in pengar som gigolo och Hédi handlar med droger. Nour ska göra samhällstjänst.**

När Nour får i uppdrag att måla om i skolan hör han operamusik från ett av klassrummen. Han smygtittar genom fönstret men blir påkommen av arbetsledaren Pietro som tvingar honom att be om ursäkt. Sångläraren är dock mer förvånad än arg och när hon blir varse att Nour känner till Pavarotti bjuds han in i klassrummet. Nour blir generad men går med på att sjunga ståendes i korridoren där de andra eleverna inte kan se honom. Strax blir han på nytt ivägförd och bannad av Pietro.

Nour kommer tillbaka även dagar då han inte jobbar för att delta på sommarkursen. Han kan inga noter och har aldrig tagit sånglektioner men sjunger på gehör och imponerar på läraren.

Hemma eskalerar spänningarna mellan Abel och Hédi, som använder droger och tar familjens pengar. Nour ljuger för att skydda Hédi men hamnar i trubbel. Snart skvallrar också arbetsledaren Pietro för Abel om Nours obegripliga förehavanden i skolan. Han varnar för att Nour är utom kontroll och har hamnat i dåligt sällskap. Som om det inte vore nog tar brödernas morbror deras mamma till sjukhuset.



Bild: Smorgasbord Picture House



Bild: Smorgasbord Picture House

Syskonen hämtar olovligen hem mamman igen och morbrodern anklagar dem för att vara både egoistiska och oansvariga. Efter ett hästskt samtal om mammans förestående död blir Hédi ännu mer utåtagerande. Han utmanar Nour att stjäla en handväska och använder honom som kurir att bära droger. På kvällen slår han sönder några rivalers bil, trots Nours vädjan att han ska sluta. Polisen kommer och Hédi grips men Nour lyckas undkomma.

När Nour inte kommer till kursen letar sig Sarah hem till honom för att prata. Sarah presenterar sig för mamman, som inte syns kontaktbar, och fortsätter med att berätta för henne att Nour har en förmåga som kan ge honom både glädje och styrka – och som kan hjälpa honom hantera svårigheter i livet. Plötsligt knackar polisen på dörren och kommer in i lägenheten. De letar efter Hédis gömmor och chockar Sarah med sin burdusa stil. Hon skriker att de ska lugna ner sig och hamnar i handgemäng med en polis. Som konsekvens får Sarah tillbringa natten i arrest. När hon släpps morgonen efter väntar Abel utanför. På väg hem kör de förbi hamnområdet och Abel berättar att hans familj från början kommit dit med båt men att alla nu vill därifrån. Innan de skiljs åt räcker Sarah fram ett papper som hon ber Abel ge till Nour.

En kväll när Abel är ensam hemma där dör mamman. Han bryter ihop i förtvivlan i mörkret.

I nästa klipp är det dag och ljus och vi får se bröderna och morbrodern vid en grav. På ljudspåret berättar Nour att mamman dog med ett leende på läpparna och en tår på kinden. Det har Abel sagt. Nour säger att hon sover nu, men vakar över dem uppfifrån och att det känns betryggande.

På kvällen får han pappret som Sarah gett till Abel. Det är en biljett till operan. Nour får skjuts dit av storebröderna, som med gemensamma ansträngningar lånat en gul cabriolet att skjutsa honom i. Det blir en fascinerande upplevelse för Nour som strålar från sin plats på balkongen där han ser Sarahs framträdande. När kvällen är över skjutsar Abel hem honom och de ler varmt åt varandra. Filmen slutar där den börjar – på en stenmur intill stranden. Nour hörs som berättarröst: de heta dagarna är över, snart åker turisterna hem, snart blir det mindre fotboll och snart bor jag inte kvar.

Filmen och läroplanen

Mina bröder och jag har en självklar roll i skolans musikundervisning (Lgr22 Musikens sammanhang och funktioner åk 4-6 samt åk 7-9). Utöver uppslag för att diskutera ”Musikens påverkan på och betydelse för människa och samhälle” och ”Musikens funktion för att uttrycka identitet, normer och grupptillhörighet” ger filmen även konkreta ingångar till musikhistoria, centrala tonsättare och musikaliska verk. Här finns fördjupningsmöjligheter i gymnasiet där ämnet kan utvecklas och förenas med historiska händelser och idéhistoriska resonemang.

Mina bröder och jag har flera tillämpningsmöjligheter i religionsundervisningen (Lgr22 Etik och livsfrågor åk 4-6 samt åk 7-9) där eleverna utifrån egna tankar och religiösa tolkningar ska reflektera kring vardagliga moraliska frågor som till exempel ansvar, utanförskap, kränkningar, jämställdhet och sexualitet. Brödernas ageranden och mammans död föranleder även samtal om ”vad som är viktigt i livet och olika föreställningar om vad som händer efter döden” (filmens huvudkaraktär Nour uttrycker en explicit uppfattning om det senare).



Klipp1
Källa: Smorgasbord Picture House

Mina bröder och jag har likaledes relevans inom samhällsundervisningen ("Människors identiteter, ekonomiska resurser och möjligheter i samhället och hur dessa kan påverkas av bland annat socioekonomisk bakgrund, kön, ålder och etnicitet. Begreppen makt, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.") samt bildundervisningen (bildanalys). Ämnesområdena kan med fördel utvecklas i gymnasieskolan.

Filmen ger slutligen anledning att påminna om tvärvetenskapliga förhållningssätt genom att lyfta "Hur den psykiska och fysiska hälsan påverkas av levnadsförhållanden, kost, sömn, motion, stress och beroendeframkallande medel samt hur hälsoproblem kan begränsas på individ- och samhällsnivå." (Biologi, Lgr22 Kropp och hälsa åk 7-9).

Filmens form och innehåll

Kultur

Mina bröder och jag är en film som belyser många aspekter av begreppet "kultur" – ett å ena sidan enkelt och välanvänt, å andra sidan mycket komplext litet ord med många innebörder.

- Diskutera vad som menas med "kultur"? Skriv upp elevernas tolkningar på tavlan!

Ordet kultur kommer från "cultura" som på latin betyder ungefär "förädling" eller "odling". Som ni nog ser på tavlan med elevernas förklaring av begreppet så har det kommit att användas i vid bemärkelse om all mänsklig aktivitet. Hur vi lever, vad vi tänker, gör och tycker är uttryck för den kultur, eller de kulturer, som vi är en del

av. Det synsättet kan kopplas till en samhällsvetenskaplig förståelse av begreppet och syftar alltså på de levnadsmönster som överförs mellan människor i en social miljö.

En annan vanlig, snävare, tolkning är den andliga eller estetiska tolkningen där kultur förstås som odling av kunskap och kulturella uttryck såsom konst, film, teater, musik och dans.

I filmen *Mina bröder och jag* finns det gott om anledningar att resonera mer kring båda definitioner.

Individ och samhälle

Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. Undervisningen i samhällskunskap ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur individen och samhället påverkar varandra, konstaterar grundskolans kursplan för Samhällskunskap. I samhällsvetenskaplig mening handlar kultur om människors civilisationer, levnadsmönster, regler och värderingar. Det omfattar traditioner, ritualer, religioner, språk och etiska principer.

I *Mina bröder och jag* synliggörs och problematiseras både uttalade regelverk och underförstådda normer. Nour och hans bröder befinner sig i en situation där både samhällskontrakt och familjeband provas.

Titta på [Klipp 1](#). Redan i filmens inledande sekvens etablerar Nour sin kulturella kontext; sin familj, sitt samhälle och sina värderingar, och att han ska be om att få sluta skolan "precis som hans bröder gjort". Genomgående lyfter filmen fram kontraster både mellan personer, situationer, känslor, miljöer, ljus och ljud. Vilka kontraster lägger ni märke till i klippet?

- Hur uppfattar ni samhället där Nour bor? Vad finns det för skyddsnet runt familjen – får de stöd av samhället på något



Bild: Smorgasbord Picture House

sätt? Diskutera och ge exempel!

- Vill familjen ha det stöd som finns att få, eller ställer de sig självvalt utanför i någon bemärkelse? Varför i så fall, tror ni?
- Bröderna får kämpa för att ekonomin ska gå ihop. Ge exempel på hur de får in pengar! Tror ni att inkomsterna deklarerar och beskattas? Vad får er att dra den slutsatsen?
- Varför ska man betala skatt och vilka olika orsaker kan du komma på till att pengar ändå hamnar ”utanför systemet”?
- Vad menas med samhällskontrakt? Vad händer när samhällskontraktet bryts?

För 14-årige Nour blir det en speciell sommar. Han förlorar en central trygghet och sammanhållande funktion i sin mamma, men tar stora steg i sin egen mognad och att hitta sig själv.

Nour har samhällstjänst på sommaren, under ledning av en inte helt moraliskt övertygande figur, Pietro. Pietro tar chefskapet snarare än doktrinen på allvar och kanske kan förstås som en symbol för samhället i stort, där byråkratin väger tyngre än människorna. Vad som är rätt och fel beror på regelverk, inte på omständigheter, vilket Nour och hans bröder tacklas med.

- Varför vill bröderna att mamman ska få vårdas och dö hemma? Är det en moralisk fråga? Har Nours storebröder god moral? Resonera och motivera med konkreta exempel!
- Förklara sambandet mellan moral och normer.
- Vad tycker ni: kan det någonsin vara moraliskt rätt

att bryta mot lagen? Varför/varför inte? Resonera kring konsekvenserna av om ett samhälle skulle acceptera att medborgarna ibland ställer sig över lagen!

- Förklara vad som menas med pliktetik respektive konsekvensetik! Diskutera ett brott – till exempel att stjäla hem sin döende mamma från sjukhuset – utifrån de olika synsätten och redogör för hur gärningen kan bedömas olika beroende av etisk utgångspunkt.

Konst och kultur

Vetenskapsmannen Tycho Brahe (1546 – 1601) prydde sitt observatorium med inskriptionen ”Non fasces nec opes, sola artis sceptrum perennant” som översatt till svenska lyder ”Varken makt eller rikedom, endast konstens värde består”. Under renässansen, då Tycho Brahe levde, var dock vetenskap, filosofi och konst nära sammanlänkade, varför översättningen av latinets ”artis” här förstås som både konst och vetenskap.

Renässansen inspirerades av antikens tanke om de fria konsterna som var akademiska ämnen, till exempel grammatik, retorik, geometri och musik. Genom att studera de fria konsterna kunde man bli en fri tänkande samhällsmedborgare.

I vår tid – i vår kultur – tolkar vi uppdelningen mellan konst och vetenskap annorlunda. Men människans förmåga att genom konsten kommunicera sin kultur och gestalta sin inre värld relateras även idag till intellektuell stimulans och förståelse av samhället och det egna jaget.

- Konst påverkas av samhället och konst påverkar samhället – resonera kring hur!
- Vad menas med ”bildning”? Förklara begreppen ”utbildad”, ”allmänbildad” och ”kultiverad”.

Genom konsten kan vi uttrycka och skapa oss själva.

KLIPP 2



Klipp 2

Källa: Smorgasbord Picture House

Konst förstärker vår identitet och känsla av grupptillhörighet, både i förhållande till det förflutna och samtiden.

- För Nour öppnades bokstavligen dörren till en ny gemenskap när han mötte Sarah. Men konsten påverkar också Nours förhållande till sig själv och sin familj. Hur?

Titta på [Klipp 2](#). Nour pratar med Mo på motorcykeln. Vad händer sen? Med ljudspåret? Med bilden? Med handlingen? Filmens berättande förändras, visst? Kameran sveper iväg bort från Nour och Mo, och tycks till musiken berätta sin egen historia. Vad vill den säga oss?

- Man säger att åskådaren medskapar konstverket; att betydelsen inte är densamma för alla utan att betraktaren upplever, alltså tolkar, verket utifrån sina egna erfarenheter och referenser. Om det stämmer, varför finns det recensenter som får betalt för att skriva om hur just de uppfattar en teaterpjäs/utställning/film/konsert osv?

Titta på affischen till *Mina bröder och jag*.

- Vilken scen har man valt att använda för att presentera filmen? Vilken känsla förmedlar bilden? Tycker ni att affischen ger rätt förväntningar och överensstämmer med filmens handling och tonalitet? Signalerar den ljus eller mörker, sorg eller glädje, styrka eller likgiltighet? Motivera! (Jämför gärna med filmens trailer.)
- Vilken scen eller bild skulle du ha valt ut om du skulle ha gjort filmens affisch? Varför?
- Texter ser olika ut, beroende på sammanhang, mottagare och syfte. Titta på recensensaffischen till *Mina bröder och jag*. Den har flera korta citat. Är det någon ordklass som förekommer särskilt ofta? Vad syftar citaten till?

- Är en recension en formell eller informell text? Resonera och motivera!

- Skriv en recension av *Mina bröder och jag* på max 1500 tecken! Vad är filmens styrkor, svagheter och mening för dig?

- Tips! Studera fler filmaffischer och diskutera estetiken; vad de innehåller och vad de förmedlar. Är filmaffischer kulturella uttryck? På vilket sätt? Resonera och motivera!



 KLIPP 3


Klipp 3
Källa: Smorgasbord Picture House

Hälsa och välbefinnande

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Barns rätt till hälsa innebär att varje barn har rätt till möjligheter att överleva, växa och utvecklas i ett sammanhang av fysiskt, emotionellt och socialt välbefinnande. Barn har rätt att växa upp i förhållanden som främjar deras hälsa och utveckling på bästa sätt.

Hälsa kan relateras till båda tolkningar av kulturbegreppet; den samhällsvetenskapliga, men även den estetiska.

Som alltid är det viktigt att påminna om att barn kan fara illa i alla kulturer och sociala skikt i samhället. Däremot finns det strukturella ojämlikheter och samband mellan hälsa och socioekonomiska, kulturella och miljömässiga förhållanden. En enskild faktor, som till exempel ekonomisk utsatthet, kan öka risken för ohälsa. Hur stark effekten är beror på om personen också är exponerad för andra faktorer som kan vara skadliga för hälsan, förklarar svenska Folkhälsomyndigheten.

- Nour har tre bröder som bryr sig om honom, men visar det på olika sätt. Diskutera brödernas roller i familjen. Hur och när visar de omsorg?

”Jag hade samma jävliga liv som ni. Men jag hade ambition.” säger Nours morbror Manu som kritiserar sina syskonbarn och deras levnadsväl. Han tycker att de har en dålig livsstil, låg moral och fattar felaktiga beslut. ”Ni strular ju bara runt”, menar han.

- Förstår ni Manu? Har han rätt? Har Abel, Mo, Hedi och Nour ansvar för sin situation? Vad, i så fall, borde de

ha gjort annorlunda? Det krävs mod att ta sig vidare, säger morbrorn. Är det brist på mod som hållit bröderna kvar?

- På motorcykeln (se [klipp 2](#)) säger Mo att ”du kan lämna området, men området stannar kvar hos dig”. Vad menar han – och varför vill Nour bort?

Hälsans relation till kultur – i estetisk bemärkelse – står också alltmer i fokus för forskningen, både i Sverige och i omvärlden.

Det finns gott om evidens för att kulturupplevelser och eget skapande har en hälsofrämjande effekt. Kulturengagemang kan – precis som Sarah säger i [Klipp 3](#) – ge oss en känsla av sammanhang och mening och öka vår beredskap att möta livets utmaningar. Det i sin tur kan ha positiva effekter i form av arbetssysselsättning, minskad sjukfrånvaro och minskade vårdbehov.

Scenen med Sarah och mamman är rörande. Både för att Sarah pratar som om mamman hör, men också för att vi har skäl att tro att mamman skulle förstå vad Sarah menar. Mamman hade nog velat att Nour skulle träffa någon som kunde stötta honom på det sätt som Sarah gör, och ge Nour en nyckel till den glädje och styrka som han så väl behöver.

- I skolan ska man lära sig om hur den psykiska och fysiska hälsan påverkas av levnadsförhållanden, kost, sömn, motion, stress och beroendeframkallande medel samt hur hälsoproblem kan begränsas på individ- och samhällsnivå. I vilka ämnen pratar ni om hälsa och välbefinnande?

- Vilken musik gillar ni och hur får den er att må?



Bild: Smorgasbord Picture House

- Kan ni själva ta hjälp av konstnärliga uttryck för att bearbeta känslor, bli lugna, glada eller få perspektiv på saker? Vad gör ni då? Finns det något uttryck som ni skulle vilja ägna er mer åt och fördjupa dina kunskaper kring?

Opera

Opera förknippas ofta med begreppet ”finkultur”; en exklusiv och svårtillgänglig konstform för en invigd publik. Men både till form och innehåll har opera tvärtom också en bred och folklig historia. Storlaget berättandet med sång och teater, sensationella dramen och kraftfulla karaktärer har varit – och är – publikfriande. Konstformen har idag många undergenrer men utvecklades tidigt i två olika riktningar; den allvarliga opera seria och den lustfyllda opera buffa.

- Diskutera varför opera uppfattas som svårtillgänglig? Har det med kontexten att göra eller är det konstformens innehåll? Hur många i klassen har varit på opera?

- Nours bröder skjutsar honom i en gul cabriolet till operan och Nour själv är finkläd och stylad. Varför? Vad vill storebröderna signalera till Nour?

- Nu har det blivit vanligt med livesänd opera på bio. Kan det bidra till att göra opera mer folkligt? Resonera kring orsaken till att opera blivit så framgångsrikt på bio! Vanligen använder sig operan av symfoniorkester, kör och solister. En väldigt känd samtida solist var tenoren Luciano Pavarotti som vi både hör och ser i filmen *Mina bröder och jag*. I scenen när Nour för första gången smygtittar in i klassrummet [korsklipps](#) det mellan Nours

ansikte och Pavarottis ansikte på TV-apparaten.

Kameran [zoomar](#) på ett lekfullt sätt in Nour, zoomar in Pavarotti, zoomar in Nour lite till, zoomar in Pavarotti lite till, zoomar in Nour lite till, zoomar in Pavarotti lite till – tills Nour plötsligt slits ned från stegen av Pietro. Scenen har en musikalisk rytm och en komisk lekfullhet värdig opera buffa!

- Ta reda på mer om Luciano Pavarotti! Kan det finns fler undermeningar till att växla fram och tillbaka mellan hans och Nours ansikte?

- Pavarotti var en världskänd tenor. Vad innebär det och vilka andra stämmor finns det? Kan man behärska flera stämmor? Hur vet man sitt eget röstläge?

Giuseppe Verdi var en italiensk kompositör som levde 1813-1901. Han var hyllad redan under sin samtid och är den kompositör vars operor faktiskt framförs mest idag. Så även i många filmer, inte bara *Mina bröder och jag* (vars engelska titel faktiskt är *La Traviata, My Brothers and I*).

- Ta reda på vad operan "La Traviata" handlar om! Ser ni någon symbolik eller koppling till filmens universum?

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Se

Ta med klassen på opera!
Det finns exempelvis möjlighet till Skapande skolan anpassad verksamhet hos Kungliga Operan i Stockholm. Läs mer på deras [webbplats](#).

Andra filmer att relatera till och diskutera kring:
Billy Elliot (Stephen Daldry, Storbritannien 2000)
Om identitet, klass, kultur, familj och förväntningar – och att följa sitt eget hjärta. (Även adapterad till musikalform uppsatt på Malmö Opera och Kulturhuset Stadsteatern!)

Läs filmens [handledning](#)

Medan vi faller (Mathieu Kassovitz, Frankrike 1995)
Om identitet, klass, kultur, utanförskap och gemenskap. Fransk klassiker.
Läs filmens [handledning](#)

Rookies: La section Hip-hop 1 (Thierry Demaizière och Alban Teurlai, Frankrike 2022)
Om identitet, klass, kultur, utanförskap och gemenskap. Fransk dokumentär.

West Side Story (Steven Spielberg, USA 2021)
Om identitet, klass, kultur, utanförskap och gemenskap. Nyinspelning av musikklassiker.
Läs filmens [handledning](#).

I Filminstitutets [filmlexikon](#) kan du lära dig mer om byggstenarna i filmens språk och få verktyg att analysera film.

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Frankrike, 2022

Originaltitel: Mes frères et moi

Regi: Yohan Manca

Förlaga: Filmen är löst baserad på pjäsen "Pourquoi mes frères et moi on est parti..." av Hédi Tillet de Clermont-Tonnerre

Svensk biopremiär: 20 maj 2022

Längd: 108 min

Åldersgräns: 11 år

Språk: Franska

Text: Svenska

Distribution: Smorgasbord Picture House/
www.smorgasbordpicturehouse.se

Filmen kan också finnas i utbudet hos din mediecentral.

REDAKTION

Text: Elsa Cojnby

Redaktör: Anna Håkansson

Svenska Filminstitutet, september 2022

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se

filminstitutet.se/filmpedagogik

OBS!

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar.

Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.
filminstitutet.se/skolbio